

לקט נתונים על פשיעה בישראל

כתיבה: רוני הרשקוביץ ורמי שוורץ | אישור: אורלי אלמגור-לוטן

עריכה לשונית: מערכת דברי הכנסת

תאריך: ט"ו בשבט תשפ"ג, 6 בפברואר 2023

סקירה

תוכן העניינים

1.....	תמצית	1
3.....	מבוא	3
3.....	עבירות ודיווח על עבירות	1.1
4.....	1.1 פירוט של עבירות ותיקים	4
8.....	2. פשיעה מדווחת לפי רשות מקומית	8
13.....	3. מעצרים והעמדה לדין	13
15.....	נספח	15

תמצית

מסמך זה מוגש לוועדה לביטחון לאומי בראשות חבר הכנסת צביקה פוגל לקראת תחילת עבודתה בכנסת העשרים-וחמש. בחלק הראשון של המסמך מוצגים נתונים נבחרים מתוך השנתון הסטטיסטי של המשטרה לשנת 2021 על תיקים שנפתחו בשנים 2017-2021; בחלק השני מנותחים נתוני פשיעה מדווחת בשנים 2017-2022 (עד אוגוסט) לפי משתנים גיאוגרפיים, ובחלק השלישי מוצגים נתונים על טיפול רשויות האכיפה בחשודים, לרבות מעצרים, הגשת כתבי אישום והרשעות.

להלן עיקרי המסמך:

- לפי נתוני השנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל לשנת 2021, **בשנים 2017-2021 מספר התיקים הכולל ירד ב-7.3%**. עם זאת, בשנת 2021 מספר התיקים עלה, הן לעומת שנת 2020 והן לעומת שנת 2019; כלומר, מספר התיקים עלה אף מעבר ל"תיקון" המיוחס לחזרה לשגרה שלאחר תקופת הקורונה.
- **יש הבדלים במגמות השינוי במספרי התיקים בקבוצות עבירה שונות:** בשנים המדוברות חלה ירידה בעבירות רכוש ומוסר (חלקה עשוי לנבוע משינוי במדיניות האכיפה כנגד עבירות קנביס) ועלייה בעבירות נגד חיי אדם (רצח וניסיונות רצח), עבירות מין, ובסל העבירות האחרות, ובהן עבירות כלכליות, עבירות רישוי ועבירות מינהליות.
- **ברוב השנים שנבדקו, שיעור התיקים הגלויים (קרי, תיקים שיש בהם חשוד או נילון) היה כ-56% מכלל התיקים.**
- **בשנת 2021, ב-43% מהתיקים הגלויים שנפתחו במשטרה החשוד או הנילון היו לא יהודים. חלקם של הלא-יהודים בתיקים הגלויים עלה בשנים 2017-2021 מ-39% ל-43%. בהקשר זה נציין שבנתוני המשטרה נכללים כלל התיקים הפליליים שנפתחו בישראל, ובהם גם תיקים פליליים של מי שאינם תושבי ישראל, לרבות תושבי יהודה ושומרון הפלסטינים ואזרחים זרים המגיעים לישראל.**
- **בשנת 2021 היו 161 תיקי רצח. בשנים 2017-2021 עלה מספר תיקי הרצח בכ-33%; כל העלייה היא של מקרי רצח של לא יהודים.**
- לפי סקר הביטחון האישי של הלמ"ס, בשנים 2014-2020 כ-40% מנפגעי אלימות או איומים באלימות דיווחו כי התלוננו במשטרה.

בחלק השני מוצג ניתוח נתוני פשיעה מדווחת מתחילת 2017 ועד אוגוסט 2022. מקור הנתונים הוא מאגר סיכום כלל תיקי הפשיעה לפי אזור ורבעון, שמשטרת ישראל פרסמה באתר Data.gov, והם מתייחסים לרשות המקומית שבה בוצעה העבירה. לצורך המסמך ניתחנו את הנתונים לפי משתנים שונים, ובהם מחוזות, קבוצת אוכלוסייה של הרשות והאשכול החברתי-כלכלי שבו היא מדורגת. מהניתוח עלו הממצאים האלה:

- מתחילת שנת 2017 עד סוף אוגוסט 2022 נפתחו במשטרת ישראל 1,622,098 תיקים על עבירות שבוצעו ברשויות המקומיות בישראל – **בממוצע 31 תיקים בשנה לכל 1,000 תושבים.**
- **במחוז דרום נפתחו הכי הרבה תיקים: 41 תיקים לכל 1,000 תושבים, ואחריו בסדר יורד מחוז תל אביב (37 תיקים), חיפה (33 תיקים), הצפון (30), המרכז (27), ירושלים (27) ויהודה ושומרון (15).**

- **בפילוח לפי מגזר הרשות (לפי הגדרות הלמ"ס) שבה בוצעה העבירה – ברשויות יהודיות נפתחו 29 תיקים ל-1,000 תושבים; ברשויות הערביות 28 תיקים ל-1,000 תושבים, ואילו בשמונה הרשויות המוגדרות רשויות מעורבות נפתחו בממוצע בשנים אלו 41 תיקים לשנה ל-1,000 תושבים, מעל הממוצע הארצי (31 ל-1,000, כאמור).**
 - **מניתוח נתוני התיקים לפי האשכול החברתי-כלכלי של הרשות שבה בוצעה העבירה לא נמצא קשר בין האשכול של רשות לבין מספר התיקים שנפתחו בגין עבירות בתחומה.**
 - **נוסף על כך, במסמך מנותחים נתוני משטרת ישראל על תיקים שנפתחו בשנת 2020 לפי רשות מגוריהם של החשודים והנילונים. יודגש שבנתונים נכללים רק תיקים גלויים (קרי תיקים עם חשוד או נילון) ולא כל התיקים שנפתחו בשנה זו.**
 - **לפי הניתוח, בשנת 2020 השיעור הגבוה ביותר של חשודים ונילונים ביחס לגודל האוכלוסייה היה ברשויות הערביות – שיעור של 23 לכל 1,000 תושבים ברשויות אלה; זאת לעומת ממוצע כלל-ארצי של 14 ל-1,000 תושבים. ברשויות המעורבות והיהודיות נרשמו שיעורים נמוכים יותר: 16 חשודים ל-1,000 תושבים ו-12 חשודים ל-1,000 תושבים, בהתאמה.**
- נתוני מעצרים והעמדה לדין:**
- **לפי נתוני השנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל לשנת 2021, בשנים 2017-2020 מספר המעצרים ירד ב-22%; בין שנת 2020 לשנת 2021 מספר המעצרים עלה ב-11%. בסך הכול היו בשנת 2021 מעל 51,000 מעצרים פליליים. החל משנת 2018 חלה ירידה בשיעור כתבי האישום מתוך המעצרים המבוצעים, מ-51% בשנת 2018 ל-42% בשנת 2021.**
 - **לפי נתוני הלמ"ס, בין השנים 2000 ל-2020 חלה ירידה חדה במספר הבגירים שעמדו לדין ודינם נגזר – מכ-40,000 בשנת 2000 ל-18,000 בשנת 2020. אין לנו מידע אם הדבר נבע מירידה בהיקפי הפשיעה או משינויים במדיניות האכיפה, לרבות הכנסת כלי אכיפה שאינם כוללים הגשת כתב אישום, לרבות הסדרים מותנים.**
 - **באותן שנים אחוז הערבים בקרב העומדים לדין עלה מ-28.8% בשנת 2000 ל-34.5% בשנת 2020.**

מבוא

מסמך זה נכתב לקראת תחילת עבודתה של הוועדה לביטחון לאומי בראשות חבר הכנסת צביקה פוגל בכנסת העשרים וחמש. במסמך מוצגים נתונים נבחרים על פשיעה מדווחת בישראל והטיפול בה על ידי רשויות האכיפה בשנים האחרונות. בחלק הראשון של המסמך נציג נתונים כלליים, שמקורם בשנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל על התיקים שנפתחו על ידה, ובהם פילוחים לפי סוגי עבירה וקבוצות אוכלוסיה של חשודים. כמו כן, יוצגו ממצאי סקר ביטחון אישי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "למ"ס) לגבי שיעורי דיווח למשטרה על עבירות אלימות או איום באלימות. בחלק השני של המסמך מוצג מבט גיאוגרפי על הפשיעה בישראל – ניתוח נתונים שפרסמה המשטרה על תיקים שנפתחו ברשויות המקומית שבהן בוצעו העבירות, לפי מאפיינים שונים של הרשויות. זאת ועוד, מובא בחלק זה ניתוח נתונים על החשודים בתיקים גלויים לפי רשות מגוריהם. בחלק השלישי מוצגים נתונים מהלמ"ס ומהשנתון הסטטיסטי של המשטרה על אכיפה והעמדה לדיון, ובהם מספר מעצרים, כתבי אישום ומורשעים.

1. עבירות ודיווח על עבירות

משטרת ישראל מפרסמת מדי שנה שנתון סטטיסטי ובו נתוני הפשיעה בישראל, כפי שהם מתועדים על ידה. אלא אם צוין אחרת, הנתונים המובאים להלן בפרק זה מבוססים על נתוני השנתון הסטטיסטי לשנת 2021.¹

בנתוני הפשיעה המובאים בשנתון המשטרה נכללות כל העבירות המבוצעות בישראל על ידי תושבי ישראל, תושבי יהודה ושומרון הפלסטינים ואזרחים זרים המגיעים לישראל.

מקור התיקים הנפתחים במשטרה הוא תלונות המוגשות למשטרה, או פעילות יזומה של המשטרה – מה שמכונה בתיעוד "עבירות חשיפה".

יצוין שמספר התיקים הנפתחים אינו זהה למספר העבירות, מאחר שייתכנו מספר עבירות השייכות לאותו תיק. באופן דומה, מספר ה"עבריינים" (נילונים או חשודים בעבירה) לא יהיה זהה למספר התיקים – הן משום שיש תיקים שבהם מעורבים מספר חשודים או נילונים, והן משום שאותם חשודים יכולים להיות מעורבים בכמה תיקים פליליים.

להלן יוצגו הגדרות המשטרה לקבוצות העבירות שבהן נעסוק בהמשך:

עבירות סדר ציבורי: בעבירות סדר ציבורי נכללות עבירות נגד הסדר הציבורי, הכשלת עובד ציבור, תקיפה והכשלת שוטר, קטטות והפרעות ברחובות ובמוסדות, אימים, שוחד, התקהלות או התאגדות, מטרד רעש וחסימת דרך, הסגות גבול ועבירות נגד חוק הכניסה לישראל.

¹ משטרת ישראל, [השנתון הסטטיסטי 2021](#), אגף התכנון והארגון, מחלקת אסטרטגיה, חוליית הפקת מידע, אוגוסט 2022, כניסה: 27 בדצמבר 2022.

עבירות רכוש: בעבירות רכוש נכללות התפרצויות לדירות ולבתי עסק, גנבות רכב, חלקיו או תכולתו, גרימת נזק לרכוש בזדון, הצתה, החזקת רכוש גנוב, גנבות אופניים, כייסות וגנבות אחרות.

עבירות נגד גוף: בעבירות נגד גוף נכללות עבירות חבלה גופנית חמורה, תקיפה ושאר עבירות נגד גוף אדם.

עבירות מוסר: בעבירות מוסר נכללות עבירות סרסרות ושידול למעשה זנות, שימוש וסחר בסמים וגידול וייצור סמים.

עבירות מרמה: בעבירות מרמה נכללות עבירות זיוף, מרמה ועושק, עבירות הקשורות לכרטיסי חיוב ועבירות כלכליות.

עבירות ביטחון: בעבירות ביטחון נכללות עבירות מרד, הסתה, הסתננות, השלכת בקבוק תבערה, יידוי אבנים ועבירות אמצעי לחימה.

עבירות מין: בעבירות מין נכללות עבירות אינוס, מעשה מגונה והטרדה מינית.

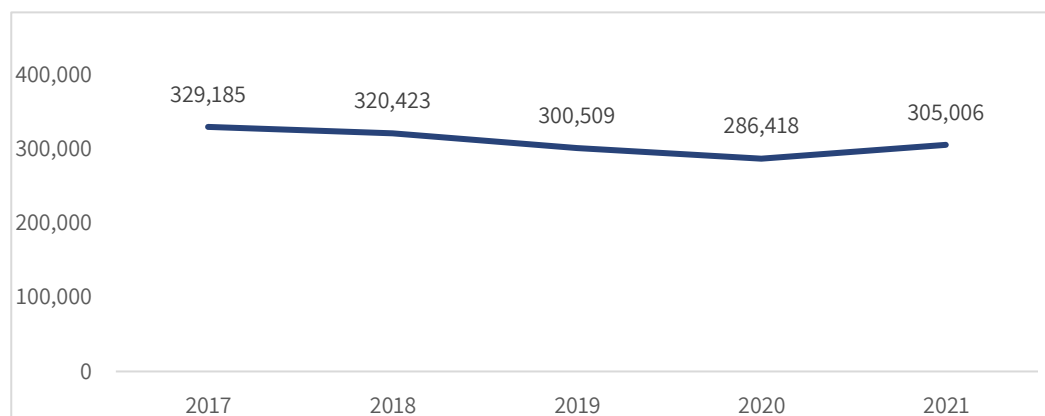
עבירות אחרות: בעבירות אלה נכללות עבירות כלכליות, עבירות רישוי, עבירות מינהליות ושאר עבירות.

עבירות נגד (חיי) אדם: בעבירות אלה נכללות עבירות רצח, ניסיון לרצח, הריגה וגרימת מוות ברשלנות.

תיקים גלויים: תיקים שיש בהם חשוד או נילון.

1.1 פירוט עבירות ותיקים

תרשים 1: מספר התיקים שנפתחו בישראל בשנים 2017-2021

בשנים 2020-2017 הייתה מגמת ירידה במספר התיקים שנפתחו במשטרה. בשנת 2021 התהפכה המגמה, ומספר התיקים שנפתחו, גבוה ב-305,000 לעומת שנת 2020 ואף לעומת שנת 2019

בתרשים 1 אפשר לראות כי מספר התיקים הכולל בישראל היה במגמת ירידה החל משנת 2017 ועד שנת 2020 – מגמה שנבלמה בשנת 2021. בשנתון הסטטיסטי של המשטרה לשנת 2020 יוחסה הירידה במספר התיקים בשנה זו למגפת הקורונה.² עם זאת, מהתרשים עולה כי הירידה במספר התיקים שנפתחו בין 2019 ל-2020 הייתה כ-4.7%, ואילו הירידה בין שנת 2018 לשנת 2019 הייתה חדה יותר – כ-6.2%. בשנת 2021 מספר התיקים שנפתחו היה גבוה בכ-6.5% ממספר התיקים שנפתחו בשנת 2020, וגם לעומת שנת 2019, עלה מספר התיקים בכ-1.4%. בסך הכול בין שנת 2017 לשנת 2021 ירד מספר התיקים בכ-7.3%.

² משטרת ישראל, [השנתון הסטטיסטי 2020](#), אגף התכנון והארגון, מחלקת אסטרטגיה, חוליית הפקת מידע, מאי 2021, עמ' 5, כניסה: 29 בינואר 2023.

טבלה 1: התפלגות סוגי העבירות ושיעורי השינוי בכל סוג, 2017-2021

שיעור השינוי 2017-2021	קבוצה סטטיסטית של סוג העבירה					
	2021	2020	2019	2018	2017	
-7.35%	305,006	286,418	300,509	320,423	329,185	סך הכול
7.73%	128,218	122,358	114,785	119,070	119,018	עבירות סדר ציבורי
-14.53%	118,220	108,433	122,232	129,359	138,323	עבירות כלפי רכוש
2.74%	59,591	57,352	57,272	58,767	58,003	עבירות נגד גוף
-28.21%	26,052	26,705	29,544	37,813	36,289	עבירות מוסר
4.64%	15,640	15,636	16,217	15,652	14,946	עבירות מרמה
4.15%	14,373	10,351	11,191	12,119	13,800	עבירות ביטחון
18.64%	7,051	5,954	5,862	6,036	5,943	עבירות מין
27.31%	6,218	5,385	5,263	5,052	4,884	עבירות אחרות
45.48%	1,110	928	734	752	763	עבירות נגד (חיי) אדם

בשנים 2021-2017
חלה עלייה בעבירות
נגד חיי אדם, עבירות
מין ובסל העבירות
האחרות, וירידה
בעבירות מוסר ורכוש

בטבלה 1 אפשר לראות את התפלגות סוגי העבירות שדווחו בשנים 2021-2017. אפשר לראות כי במהלך השנים הללו ירד במידה ניכרת מספר עבירות המוסר (-28.21%) ומספר עבירות הרכוש (-14.53%). בד בבד, עלו מספרי העבירות נגד אדם (45.48%), עבירות המין (18.64%) וסל העבירות האחרות, שבהן נכללות עבירות כלכליות, עבירות רישוי ועבירות מינהליות (27.31%). חלק מן הירידה בעבירות המוסר אפשר להסביר על ידי תחילת יישום החקיקה בדבר אי-ההפלה בעבירות קנביס במהלך שנת 2019.³

טבלה 2: מספר כולל של התיקים, תיקים גלויים ושיעור התיקים הגלויים מתוך כלל

התיקים, 2021-2017

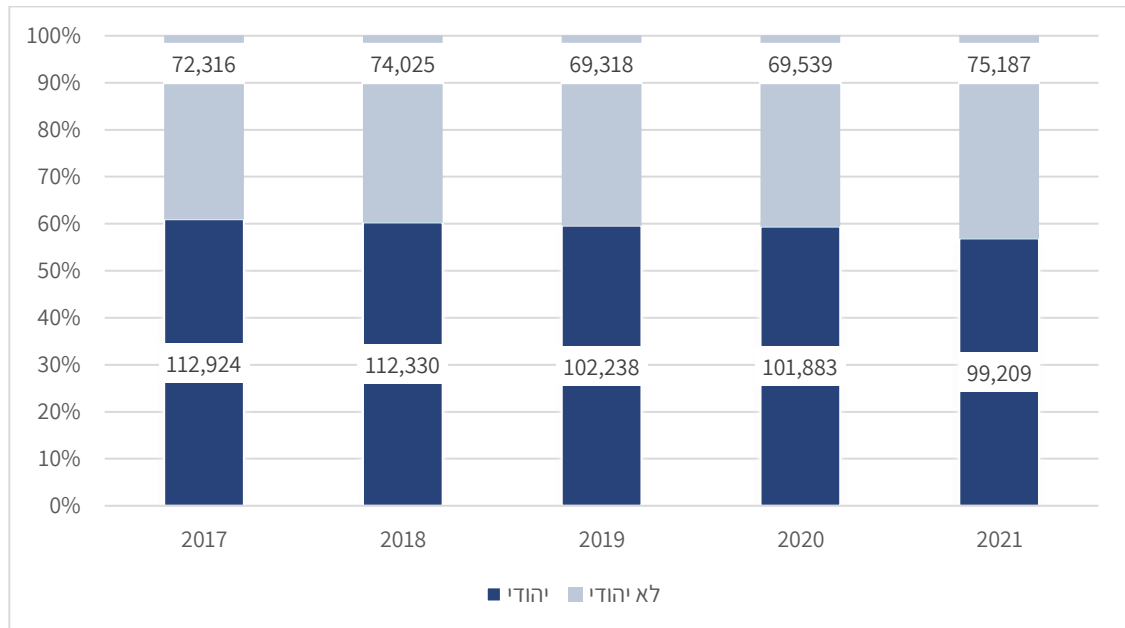
2021	2020	2019	2018	2017	
305,006	286,418	300,509	320,423	329,185	סך הכול תיקים
172,138	168,800	169,023	183,703	182,903	סך הכול תיקים גלויים
56.44%	58.93%	56.25%	57.33%	55.56%	אחוז תיקים גלויים מכלל התיקים

ברוב השנים הנבחנות
אחוז התיקים הגלויים
היה 56% מכלל
התיקים

בטבלה 3 אפשר לראות כי שיעור התיקים הגלויים מתוך כלל התיקים בשנים 2021-2017 נותר יציב, סביב 56%, מלבד סטייה קלה מעלה ל-59% בשנת 2020.

³ שם, עמ' 11.

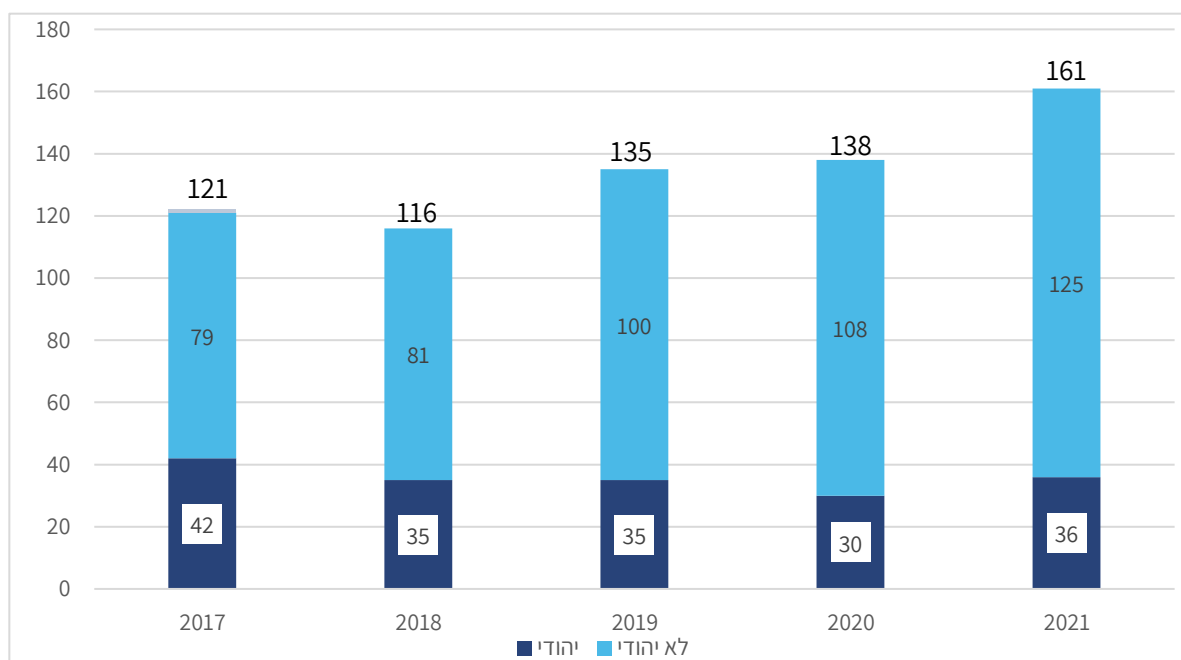
תרשים 2: תיקים גלויים בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה (מספרים ואחוזים), 2017-2021

נכון לשנת 2021, ב-43% מהתיקים הגלויים החשוד או הנילון היו לא יהודים. כפי שעולה מהתרשים, חלקם של הלא יהודים בתיקים הגלויים עלה בשנים 2017-2021 מ-39% ל-43%, כאמור, ורוב העלייה הייתה בשנת 2021. נזכיר כי בספירת התיקים נכללים מי שאינם תושבי ישראל, שסביר להניח שרובם אינם יהודים. יוער כי המספר הכולל של התיקים המוצג בתרשים 2 – אם מחברים את מספר התיקים לפי קבוצת אוכלוסייה – גבוה יותר ממספר התיקים הכולל שהוצג בטבלה 2, מאחר שיש תיקים שבהם מעורבים חשודים מאוכלוסיות שונות.

נתוני רצח:

תרשים 3: תיקים לפי קבוצת אוכלוסייה של הקורבנות, 2017-2021

בין שנת 2017 לשנת 2021 עלה מספר תיקי הרצח ב-33%. כל העלייה היא במקרי רצח של קורבנות לא יהודים

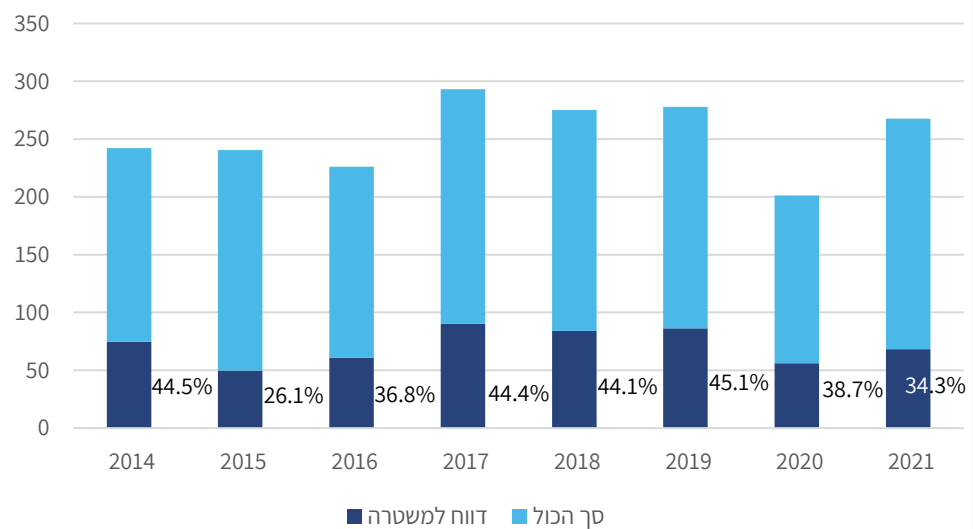
מתרשים 3 עולה כי בשנים 2017-2021 עלה מספר תיקי הרצח ב-40 – עלייה של כ-33%. העלייה העיקרית חלה בין שנת 2020 לשנת 2021 – עלייה של 17%, מ-138 מקרי רצח בשנת 2020 ל-161 מקרי רצח בשנת 2021. בחלוקה לפי קבוצת אוכלוסייה אפשר לראות כי כל העלייה במקרי הרצח מקורה באירועי רצח של לא יהודים, אשר עלו בצורה הדרגתית במהלך השנים.

מסקר הלמ"ס המתבסס על דיווח אישי עולה כי אנשים מדווחים בממוצע על 40% מעבירות האלימות או האיום באלימות שמהן נפגעו

מבט על דיווח למשטרה על עבירות אלימות

כאמור, נתוני המשטרה מתייחסים רק לעבריינות המוכרת למשטרה. מטבע הדברים יש פערים בין שיעורי הדיווח למשטרה לבין מספר העבירות שאירעו בפועל. בסקר ביטחון אישי של הלמ"ס נשאל בין היתר על היפגעות מכמה סוגי עבירות ועל הדיווח עליהן בשנים 2014-2021, והממצאים מובאים בשנתון הלמ"ס מס' 73. חלקם מוצגים בתרשים 4 שלהלן.

תרשים 4: מספר נפגעי עבירות אלימות או איום באלימות, ומהם מספר הנפגעים שדווחו למשטרה (באלפים, בני 20 ומעלה), על פי סקר ביטחון אישי

כפי שעולה בתרשים, בשנים הנסקרות פחות ממחצית ממי שדיווח לסוקרים על היפגעות מאלימות או איום באלימות אמר כי דיווח על כך למשטרה. שיעורי הדיווח השתנו במהלך השנים ללא מגמה ברורה.⁴

⁴ הנתונים מבוססים על: למ"ס, סקר ביטחון אישי. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [פשיעה ומשפט – שנתון סטטיסטי לישראל – 2022](#) – מספר 73, לוח 8.3. כניסה: 24 בינואר 2023. בשנתון הלמ"ס מצוינות עבירות נוספות שנסקרו, בחלקן הנתונים חלקיים.

2. פשיעה מדווחת לפי רשות מקומית

בחלק זה של המסמך מוצג ניתוח נתונים על תיקי משטרה שנפתחו בישראל מתחילת שנת 2017 עד סוף אוגוסט 2022. הנתונים שעליהם מתבסס הניתוח נלקחו ממאגר סיכום כלל תיקי הפשיעה לפי אזור ורבעון, שמטרת ישראל פרסמה באתר Data.gov.⁵ בנתונים אלו נכללים תיקים שנפתחו בתקופה הנבחנת, לפי הרשות המקומית שבה בוצעה העבירה, ועיבודם מאפשר לקבל התפלגות גיאוגרפית של הפשיעה המדווחת בישראל.

טרם הצגת הנתונים חשוב להעיר כמה הערות בעניינים: ראשית, כאמור, המידע כאן הוא על הפשיעה המדווחת למשטרה בלבד. כמו בנתונים על תיקי משטרה שהובאו בחלק הקודם של מסמך זה, עבירות שלא דווחו למשטרה אינן מקבלות ביטוי בנתונים. אם מתקיימת תופעה של תת-דיווח נרחב, ייתכן הבדל ניכר בין נתוני המשטרה להיקף הפשיעה בפועל. שנית, הנתונים מתייחסים למקום שבו בוצעה העבירה, ולא למקום שממנו בא החשוד או הנילון בתיק. לפיכך, הנתונים משקפים את הפיזור הגיאוגרפי של הפשיעה המדווחת, אך לא דווקא את הפיזור הגיאוגרפי של מחוללי הפשיעה עצמם. שלישית, הנתונים מתייחסים למספר התיקים שנפתחו במשטרה באותה תקופה, ולא למספר העבירות שבוצעו; אם יש יותר מעבירה אחת בתיק מסוים, הדבר לא יבוא לידי ביטוי בנתונים כאן.

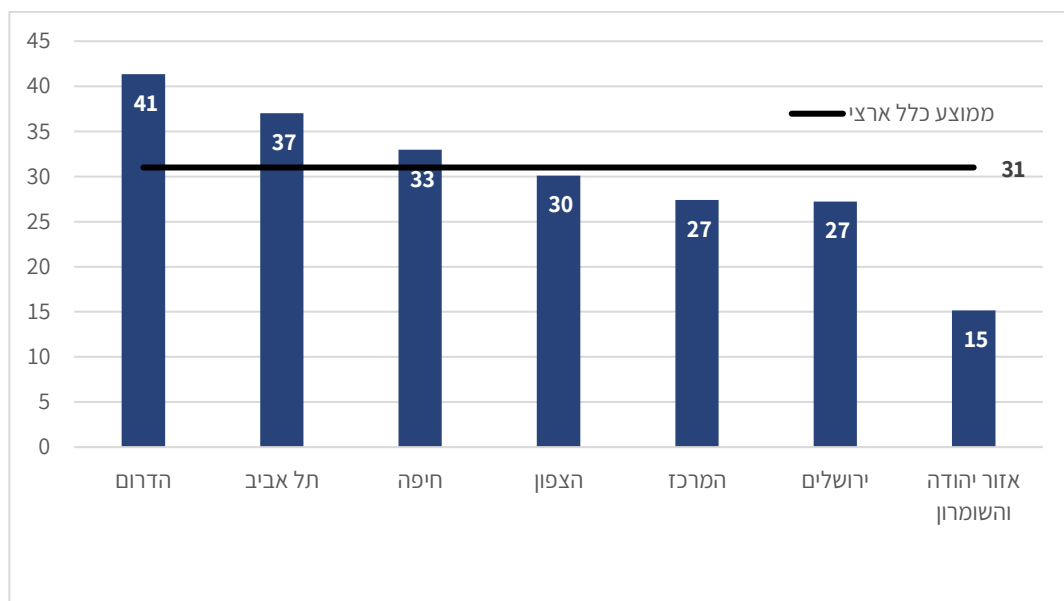
מתחילת שנת 2017 עד סוף אוגוסט 2022 נפתחו במשטרת ישראל 1,622,098 תיקים על עבירות שבוצעו ברשויות בישראל – בממוצע 31 תיקים בשנה לכל 1,000 תושבים.⁶ בתרשים 5 מוצג הממוצע השנתי של מספר התיקים שנפתחו בתקופה זו לכל 1,000 תושבים בפילוח לפי מחוזות.⁷

⁵ אתר data.gov.il, נתוני פשיעה, סיכומי כלל תיקי הפשיעה לפי אזור ורבעון, כניסה: 9 בינואר 2023.

⁶ בנתון זה, כמו בכל הנתונים בחלק זה, נכללים רק תיקים על עבירות שבוצעו בתוך 255 הרשויות המאוכלסות בישראל. ולא נכללות עבירות שבוצעו במועצה מקומית תעשייתית, באזור שאינו שייך לאף רשות או ביישוב פלסטיני. בנתוני המשטרה כ-91,000 תיקים סווגו כתיקים שנפתחו בתקופה על עבירות שבוצעו ב"יישוב פלסטיני", "מקום" או "מקום אחר", והם אינם מקבלים ביטוי בנתונים המוצגים בחלק זה. בד בבד, החישוב ל-1,000 תושבים הוא לפי נתוני אוכלוסייה ב-255 הרשויות האלה בסוף שנת 2020, אשר היה 9,223,432. ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, קובץ הרשויות המקומיות בישראל – 2020, 14 ביולי 2022, כניסה: 9 בינואר 2023. יוער שיש שונות זאת נובעת מכך הנתונים כאן לגבי מספר התיקים שנפתחו לבין הנתונים שפורסמו בשנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל. ייתכן ששונות זאת נובעת מכך שבנתונים בשנתון נכללים כלל התיקים, ואילו בנתונים המובאים כאן נכללים רק התיקים אשר שויכו לרשויות מאוכלסות, כאמור.

⁷ החלוקה למחוזות היא לפי "קובץ הרשויות" של הלמ"ס גם כן.

תרשים 5: ממוצע שנתי של תיקים שנפתחו במשטרת ישראל מתחילת ינואר 2017 עד סוף אוגוסט 2022, לכל 1,000 תושבים, לפי מחוזות

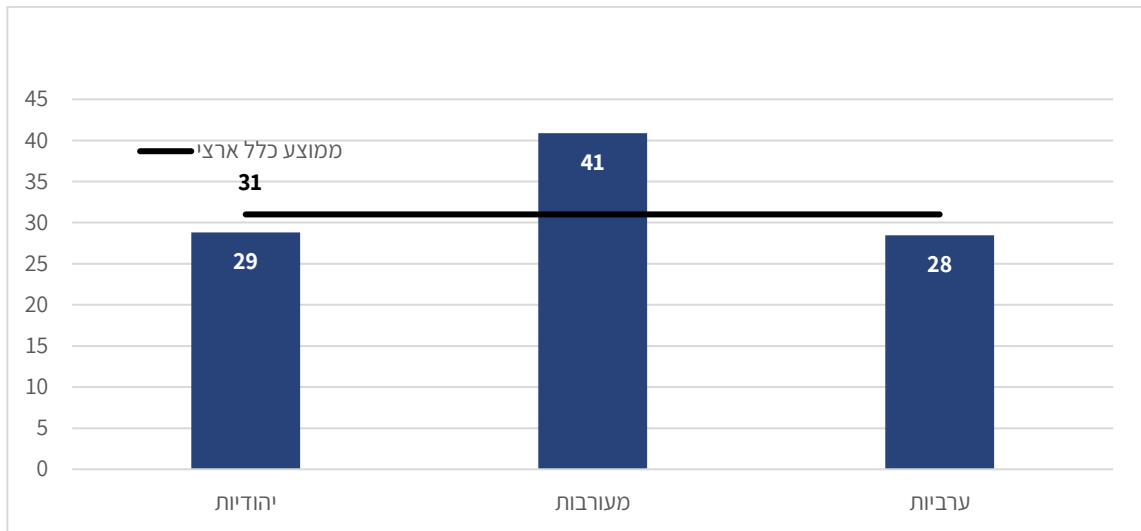

היחס הגבוה ביותר בין מספר תיקים לאוכלוסיה היה במחוזות הדרום, תל אביב וחיפה

כפי שעולה מן התרשים, הממוצע הגבוה ביותר של תיקים ל-1,000 תושבים נרשם במחוז דרום (41 תיקים בממוצע ל-1,000 תושבים בשנה), ואחריו במחוזות תל אביב (37) וחיפה (33). בכל האזורים האלה הממוצע בתקופה גם גבוה מהממוצע הכלל-ארצי (31). לעומת זאת, במחוזות יהודה והשומרון (15), ירושלים (27) והמרכז (27) והצפון (30) היה שיעור נמוך מהממוצע הכלל-ארצי. יוער שבאזור יהודה ושומרון יש גם אכיפה של כוחות אחרים מלבד המשטרה, ולכן ייתכן שחלק מהעבירות שנעשו באזור זה לא מקבלות ביטוי בנתוני המשטרה. נוסף על פילוח לפי מחוז, אפשר לבחון את הנתונים גם על פי ההשתייכות המגזרית של הרשויות. בתרשים 7 מוצג הממוצע השנתי של מספר התיקים שנפתחו בתקופה זו לכל 1,000 תושבים, לפי סוגי הרשויות: רשויות יהודיות, רשויות מעורבות ורשויות ערביות.⁸ נוסף על כך, מוצג שוב הממוצע השנתי הכלל-ארצי (קרי, בכל סוגי הרשויות יחד).

⁸ לפי הגדרת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הרשויות המעורבות הן ירושלים, חיפה, לוד, מעלות-תרשיחא, נוף הגליל, עכו, רמלה ותל אביב יפו. ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מילון מונחים: [יישוב מעורב](#), כניסה: 9 בינואר 2023. נוסף על הערים האלה, נכלל ברשימת היישובים המעורבים יישוב כפרי אחד – נווה שלום.

תרשים 6: ממוצע שנתי של תיקים שנפתחו במשטרת ישראל מתחילת ינואר 2017 עד סוף אוגוסט 2022, לכל 1,000 תושבים, ברשויות יהודיות, ערביות ומעורבות

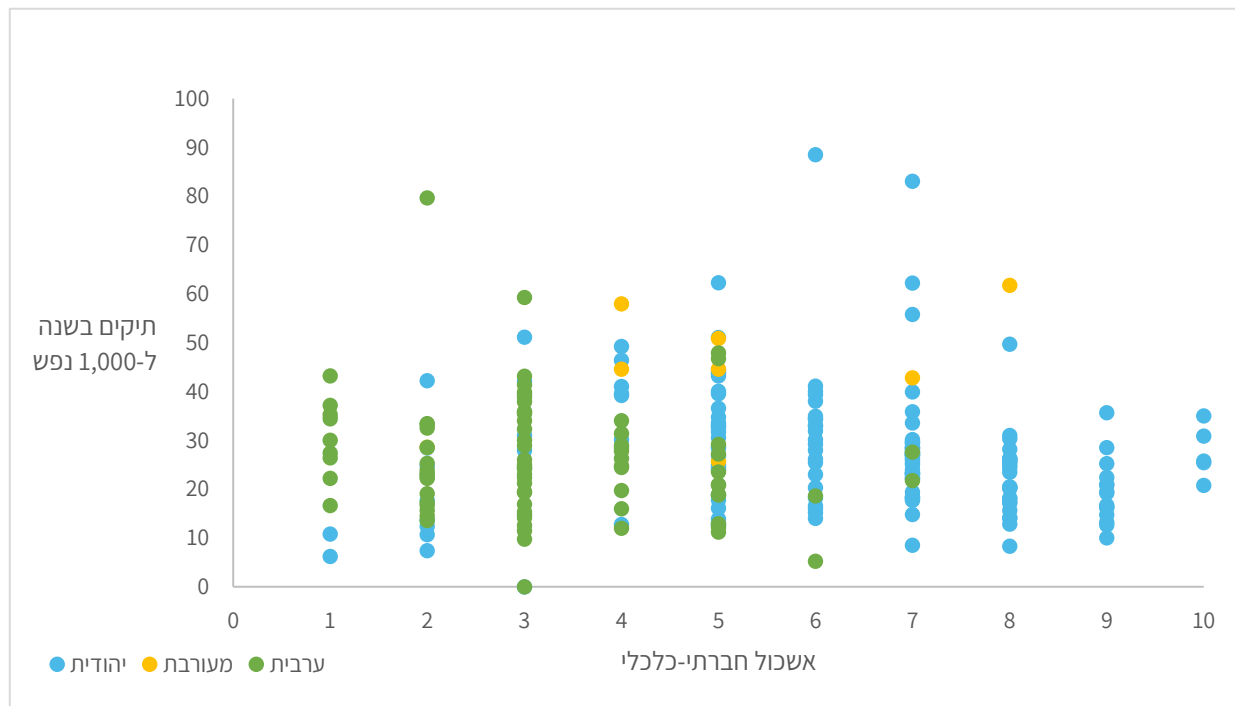

ממוצע התיקים שנפתחו בשנה ל-1,000 תושבים בגין עבירות שבוצעו ברשויות מעורבות הוא גבוה (41) מהממוצע הארצי (31)

כפי שעולה מן התרשים, בתקופה הנדונה הממוצע השנתי של תיקים ל-1,000 תושבים שנפתחו ברשויות היהודיות דומה לממוצע התיקים שנפתחו ברשויות הערביות – 29 ו-28 תיקים לכל 1,000 תושבים, בהתאמה. שיעורים אלו קרובים גם לממוצע הכלל ארצי – 31 תיקים ל-1,000 תושבים. לעומת זאת, ברשויות המעורבות הממוצע השנתי היה 41 תיקים לכל 1,000 תושבים – גבוה מהממוצע הכלל-ארצי. כאמור, נתונים אלו מתייחסים רק לפשיעה מדווחת, ולכן אי-אפשר לקבוע אם ממוצע נמוך של תיקים מעיד על היעדר פשיעה או על תת-דיווח או היעדר אכיפה. כמו כן, יוזכר כי שיעור התיקים שנפתחו מתייחס למקום שבו בוצעה העבירה ולא למקום המגורים של החשוד.

אפשר לשלב את הפילוח לפי מגזר הרשות שבה העבירות בוצעו עם בחינה לפי אשכול חברתי-כלכלי של אותה רשות. בתרשים 8 מוצג הממוצע השנתי של מספר התיקים שנפתחו בתקופה לכל 1,000 תושבים, בחלוקה לפי מגזר הרשות ואשכול חברתי-כלכלי שלה, עבור כל הרשויות המקומיות בישראל.

תרשים 7: ממוצע שנתי של תיקים שנפתחו במשטרת ישראל מתחילת ינואר 2017 עד סוף אוגוסט 2022, לכל 1,000 תושבים, לפי מגזר הרשות ואשכול חברתי-כלכלי

לא נמצא קשר בין האשכול החברתי-כלכלי של הרשויות לבין מספר התיקים ל-1,000 נפש שנפתחו על עבירות שבוצעו בהן

בבדיקת הקשר בין מספר התיקים ל-1,000 תושבים בשנה לאשכול החברתי-כלכלי נמצא כי לא קיים קשר $(r_s = -0.09)$.⁹ טבלה ובה רשימה מלאה של הנתונים בכל אחת מהרשויות מובאת בנספח.

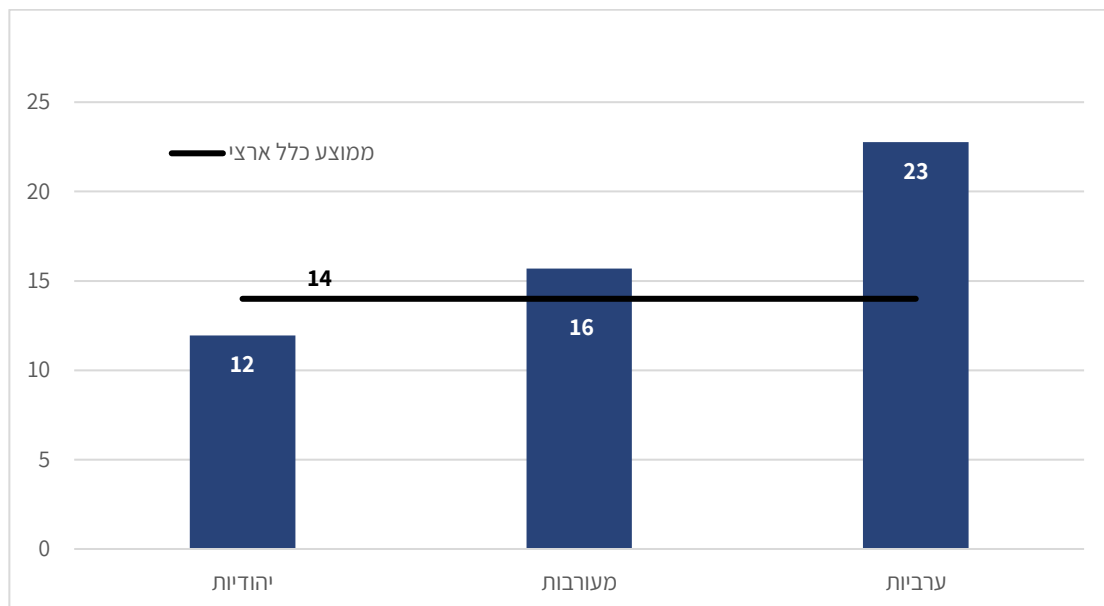
בתרשימים שהוצגו עד כה נכללו רשויות שבהן בוצעו העבירות. נוסף על כך, ביצענו עיבוד של נתוני משטרת ישראל על חשודים ונילונים בתיקים שנפתחו בשנת 2020 לפי רשות מגוריהם של החשודים והנילונים.¹⁰ נתונים אלה מוצגים בתרשים 9 בחלוקה לפי מגזר הרשות ומספר החשודים ל-1,000 תושבים. מטבע הדברים, נתונים אלה הם רק על תיקים שיש בהם חשוד או נילון, כלומר על תיקים גלויים. כמו כן, בעיבוד שלהלן הנתונים מתייחסים למגזר הרשות שבה מתגורר החשוד, אשר עשוי להיות שונה ממגזרו של החשוד עצמו; כך, חשוד יהודי המתגורר ברשות ערבית ייספר לפי מגזר הרשות, כמו גם ערבי המתגורר ברשות יהודית. חשוב לציין שבנתונים אלה כל חשוד או נילון נספר רק פעם אחת, גם אם הוא חשוד בכמה תיקים.

⁹ בדיקה זו בוצעה על ידי חדוה קפלינסקי, כלכלנית בכירה, מרכז המחקר והמידע של הכנסת.

¹⁰ נתוני משטרה אלה נמסרו על ידי נגה ספרא, המשרד לביטחון פנים, תשובת על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 25 בינואר 2022.

בשנת 2020 נפתחו במשטרת ישראל תיקים נגד 131,925 חשודים ונילונים שונים - בממוצע 14 חשודים או נילונים לכל 1,000 תושבים.¹¹

תרשים 8: ממוצע שנתי של תיקים שנפתחו במשטרת ישראל בשנת 2020, לכל 1,000 תושבים, לפי מגזר רשות המגורים של החשוד או הנילון

בשנת 2020 השיעור הגבוה ביותר של חשודים ונילונים ביחס לגודל האוכלוסייה היה ברשויות הערביות - 23 חשודים ונילונים לכל 1,000 נפש; זאת לעומת שיעור כלל-ארצי של 14

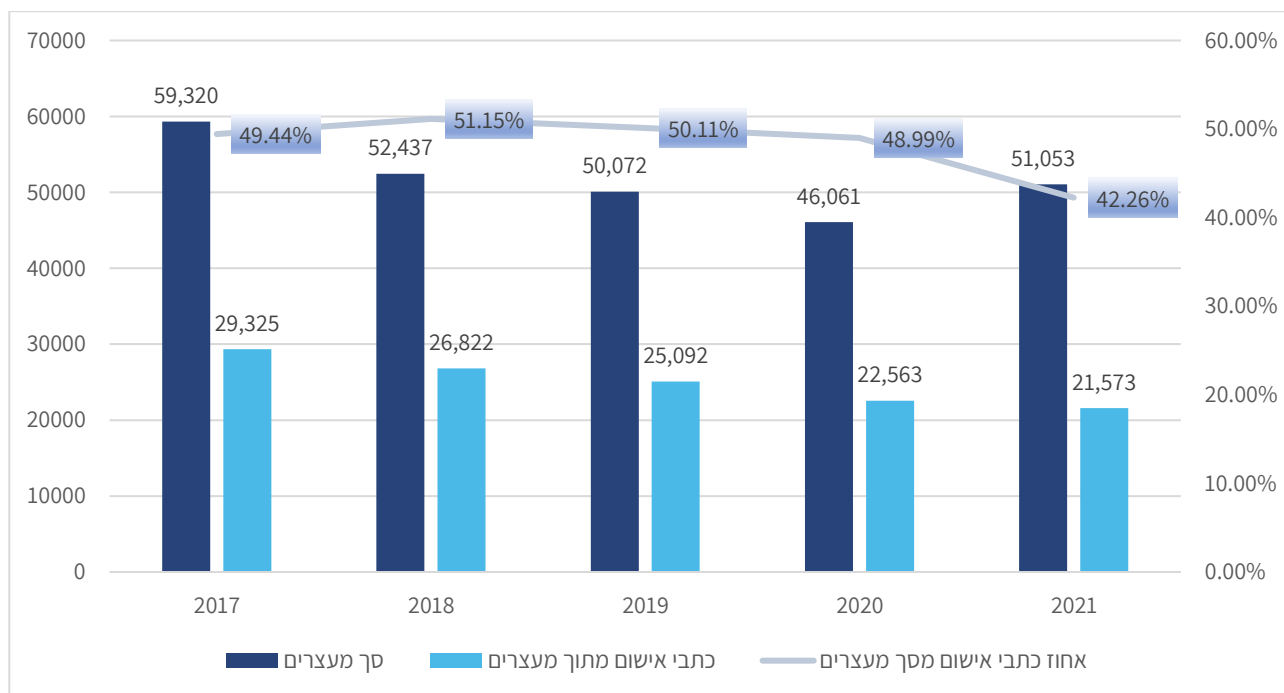
מהתרשים עולה שבשנת 2020 השיעור הגבוה ביותר של חשודים ונילונים ביחס לגודל האוכלוסייה היה ברשויות הערביות - שיעור של 23 לכל 1,000 תושבים ברשויות אלה; זאת לעומת ממוצע כלל ארצי של 14 ל-1,000. שיעורים נמוכים יותר נרשמו ברשויות המעורבות והיהודיות: 16 חשודים ל-1,000 תושבים ו-12 חשודים ל-1,000 תושבים, בהתאמה.

¹¹ נתון זה מתייחס לחשודים או נילונים המתגוררים ב-255 הרשויות המאוכלסות בישראל. בנתוני המשטרה נכללים 26,669 חשודים ונילונים שלא שויכו לרשות מסוימת והם אינם מקבלים ביטוי בנתונים המוצגים בחלק זה. וכן, החישוב ל-1,000 תושבים הוא לפי נתוני אוכלוסייה ב-255 הרשויות האלה בסוף שנת 2020, שמנתה 9,223,432. ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [קובץ הרשויות המקומיות בישראל - 2020](#), 14 ביולי 2022, כניסה: 9 בינואר 2023. יוער שיש שונות מסוימת בין הנתונים כאן לגבי מספר החשודים והנילונים לבין הנתונים שפורסמו בשנתון הסטטיסטי של משטרת ישראל. ייתכן שהשונות נובעת מכך שהנתונים בשנתון מתייחסים לכלל החשודים והנילונים, ואילו הנתונים כאן מתייחסים רק לחשודים ונילונים אשר שויכו לרשות מאוכלסת, כאמור. כמו כן, נתונים המשטרה גם מושפעים ממועד הפקת הנתונים.

3. מעצרים והעמדה לדין

תרשים 9: מספר המעצרים הפליליים, מספר כתבי אישום שהוגשו בעקבות מעצרים

ואחוז כתבי האישום מתוך מספר המעצרים, 2017-2021¹²

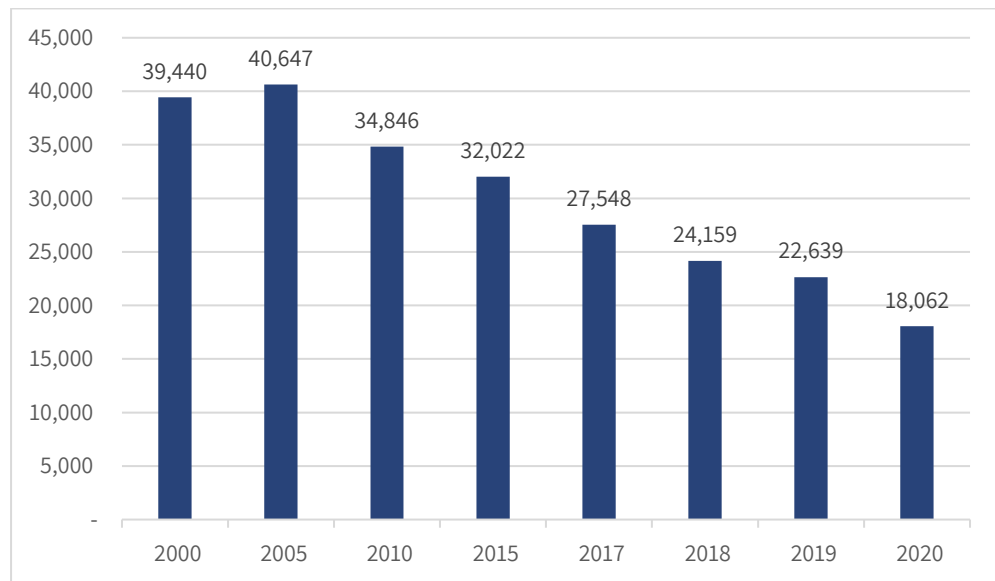
מספר המעצרים שבוצעו בשנת 2021 היה נמוך בכ-15% לעומת שנת 2017. גם אחוז המעצרים שהובילו לכתב אישום ירד במשך רוב התקופה

בתרשים 9 אפשר לראות כי מספר המעצרים בשנים 2017-2020 ירד מ-59,320 ל-46,061 – ירידה של כ-22%. בשנת 2021 עלה מספר המעצרים ל-51,053 – עלייה של כ-11% לעומת שנת 2020. בהשוואה לשנת 2017, ירד מספר המעצרים בשנת 2021 בכ-14%. כמו כן, משנת 2018 ירד שיעור המעצרים שהובילו לכתב אישום במידה ניכרת, מ-51% בשנת 2018 ל-42% בשנת 2021.

בשנתון הסטטיסטי לישראל, מס' 73, פורסמו נתוני העמדה לדין והרשעות, בשנים 2000-2020, כמפורט להלן.

¹² משטרת ישראל, [השנתון הסטטיסטי 2021](#), אגף התכנון והארגון, מחלקת אסטרטגיה, חוליית הפקת מידע, אוגוסט 2022, כניסה: 27 בדצמבר 2022.

תרשים 10: מספר בגירים תושבי ישראל שעמדו לדין פלילי ודינם נגזר, 2000-2020¹³

מתרשים 10 עולה מגמה של ירידה במספר ההעמדות לדין פלילי בקרב בגירים תושבי ישראל משנת 2000 ועד שנת 2020. בנתונים נכללים העומדים לדין שדינם נגזר. מנתוני הלמ"ס עולה כי ירידה זו חדה יותר אם מתקבנים את הנתונים ל-1,000 תושבים: **בשנת 2000 הועמדו לדין פלילי 9.5 בגירים ל-1,000 תושבי ישראל, ואילו בשנת 2020 הועמדו לדין שלושה בגירים ל-1,000 תושבי ישראל**. איננו יודעים עד כמה ירידה זו נבעה מירידה בפשיעה או מירידה או שינויים באכיפה, ובפרט מהתרחבות השימוש בהסדרים מותנים בשנים אלו;¹⁴ כך, החל משנת 2018 נחתמו בכל שנה מעל 4,300 הסדרים מותנים.¹⁵ בהקשר זה חשוב לציין כי אי-אפשר לדעת מהנתונים האמורים אם בכלל המקרים שבהם נחתם הסדר מותנה היה מוגש כתב אישום ללא ההסדר, או שהתיק היה נסגר ללא הגשת כתב אישום.

כמו כן, עולה מנתוני שנתון הלמ"ס בקשר לבוגרים העומדים לדין שדינם נגזר בשנים אלו (2000-2020) כי **במהלך התקופה עלה שיעור הערבים מקרב העומדים לדין מ-28.8% בשנת 2000 ל-34.5% בשנת 2020**.

¹³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, פשיעה ומשפט – שנתון סטטיסטי לישראל – 2022 – מספר 73, לוח 8.7. כניסה: 24 בינואר 2023.

¹⁴ חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 66), התשע"ב-2012.

¹⁵ נתונים הופקו מדיווחים של המשרד לביטחון פנים ומשרד המשפטים לוועדת החוקה, חוק ומשפט בשנים 2018-2021: דיווח לפי סעיף 67ב' לחוק סדר הדין הפלילי – עריכת הסדרים מותנים.

נספח

טבלה מסכמת: ממוצע שנתי של תיקים שנפתחו במשטרת ישראל מתחילת ינואר 2017 עד סוף אוגוסט 2022, לכל 1,000 תושבים, לפי מגזר הרשות ואשכול חברתי-כלכלי

שם הרשות	מגזר	אשכול	תיקים בשנה ל-1,000 תושבים
לב השרון	יהודי	8	28
להבים	יהודי	10	26
לוד	מעורב	4	45
לכיש	יהודי	7	34
לקיה	ערבי	1	26
מבואות החרמון	יהודי	7	29
מבשרת ציון	יהודי	8	25
מג'ד אל-כרום	ערבי	3	36
מג'דל שמש	ערבי	3	17
מר'אר	ערבי	3	15
מגדל	יהודי	6	40
מגדל העמק	יהודי	5	33
מגידו	יהודי	7	29
מגילות ים המלח	יהודי	7	62
מודיעין-מכבים-רעות	יהודי	9	16
מודיעין עילית	יהודי	1	6
מזכרת בתיה	יהודי	8	14
מזרעה	ערבי	4	28
מטה אשר	יהודי	7	26
מטה בנימין	יהודי	5	16
מטה יהודה	יהודי	7	28
מטולה	יהודי	7	23
מיתר	יהודי	9	36
מנשה	יהודי	7	26
מסעדה	ערבי	2	23
מעיליא	ערבי	7	28
מעלה אדומים	יהודי	6	23
מעלה אפרים	יהודי	4	39
מעלה יוסף	יהודי	7	27
מעלה עירון	ערבי	2	14
מעלות-תרשיחא	מעורב	5	26
מצפה רמון	יהודי	3	51
מרום הגליל	יהודי	5	35
מרחבים	יהודי	6	14
משגב	יהודי	7	18
משהד	ערבי	2	17
נהרייה	יהודי	6	34
נווה מדבר	ערבי	1	30
נוף הגליל	מעורב	5	51
נחל שורק	יהודי	5	14
נחף	ערבי	2	25
נס ציונה	יהודי	8	18

שם הרשות	מגזר	אשכול	תיקים בשנה ל-1,000 תושבים
אבו גוש	ערבי	3	40
אבו סנאן	ערבי	3	23
אבן יהודה	יהודי	9	21
אום אל-פחם	ערבי	2	24
אופקים	יהודי	3	31
אור יהודה	יהודי	5	34
אור עקיבא	יהודי	5	37
אורנית	יהודי	8	17
אזור	יהודי	7	25
אילת	יהודי	6	88
אכסאל	ערבי	3	0
אל-בטוף	ערבי	2	22
אל קסום	ערבי	1	27
אלונה	יהודי	8	20
אליכין	יהודי	7	18
אלעד	יהודי	2	12
אלפי מנשה	יהודי	8	13
אלקנה	יהודי	8	8
אעבלין	ערבי	3	26
אפרת	יהודי	7	9
אריאל	יהודי	6	28
אשדוד	יהודי	5	32
אשכול	יהודי	6	29
אשקלון	יהודי	5	40
באקה אל-גרבייה	ערבי	4	29
באר טוביה	יהודי	7	36
באר יעקב	יהודי	7	22
באר שבע	יהודי	5	62
בוסתאן אל-מרג'	ערבי	3	22
בועינה-נוג'ידאת	ערבי	2	19
בוקעתא	ערבי	3	14
ביר אל-מכסור	ערבי	2	17
בית אל	יהודי	4	13
בית אריה-עופרים	יהודי	7	15
בית ג'ן	ערבי	4	12
בית דגן	יהודי	7	19
בית שאן	יהודי	5	44
בית שמש	יהודי	2	18
ביתר עילית	יהודי	1	11
בני ברק	יהודי	2	14
בני עיי"ש	יהודי	5	27
בני שמעון	יהודי	7	40

36	3	ערבי	נצרת
27	7	יהודי	נשר
31	3	יהודי	נתיבות
33	6	יהודי	נתניה
25	4	ערבי	סאג'ור
25	10	יהודי	סבין
24	4	ערבי	סח'נין
11	3	ערבי	ע'ג'ר
35	10	יהודי	עומר
21	5	ערבי	עיילבון
22	2	ערבי	עילוט
15	2	ערבי	עין מאהל
10	3	ערבי	עין קנייא
58	4	מעורב	עכו
25	2	יהודי	עמנואל
23	7	יהודי	עמק הירדן
33	6	יהודי	עמק המעינות
50	8	יהודי	עמק חפר
20	8	יהודי	עמק יזרעאל
27	5	ערבי	עספיא
44	5	יהודי	עפולה
25	3	ערבי	עראבה
34	6	יהודי	ערבות הירדן
42	3	יהודי	ערד
19	3	ערבי	ערערה
35	1	ערבי	ערערה-בנגב
29	3	ערבי	פורידיס
19	6	ערבי	פסוטה
11	5	ערבי	פקיעין (בוקיעה)
30	7	יהודי	פרדס חנה-כרכור
16	9	יהודי	פרדסיה
30	7	יהודי	פתח תקווה
28	2	יהודי	צפת
13	5	יהודי	קדומים
18	8	יהודי	קדימה-צורן
30	3	ערבי	קלנסווה
33	5	יהודי	קצרין
17	9	יהודי	קריית אנו
28	3	יהודי	קריית ארבע
32	6	יהודי	קריית אתא
35	6	יהודי	קריית ביאליק
40	4	יהודי	קריית גת
26	8	יהודי	קריית טבעון
31	5	יהודי	קריית ים
7	2	יהודי	קריית יערים
27	7	יהודי	קריית מוצקין
46	4	יהודי	קריית מלאכי
41	6	יהודי	קריית עקרון
40	5	יהודי	קריית שמונה

26	8	יהודי	בנימינה-גבעת עדה
16	2	ערבי	בסמ"ה
24	3	ערבי	בסמת טבעון
33	2	ערבי	בענה
17	8	יהודי	ברנר
44	5	יהודי	בת ים
32	3	ערבי	ג'דידה-מכר
19	5	ערבי	ג'ולס
34	3	ערבי	ג'לג'וליה
80	2	ערבי	ג'סר א-זרקא
22	7	ערבי	ג'ש (גוש חלב)
19	5	ערבי	ג'ת
13	5	יהודי	גבעת זאב
16	8	יהודי	גבעת שמואל
19	9	יהודי	גבעתיים
18	7	יהודי	גדרה
19	9	יהודי	גדרות
18	6	יהודי	גולן
16	6	יהודי	גוש עציון
23	8	יהודי	גזר
22	7	יהודי	גן יבנה
26	8	יהודי	גן רווה
13	9	יהודי	גני תקווה
21	5	ערבי	דאלית אל-כרמל
28	4	ערבי	דבוריה
31	4	ערבי	דיר אל-אסד
20	4	ערבי	דייר חנא
51	5	יהודי	דימונה
25	9	יהודי	דרום השרון
25	5	יהודי	הגלבע
23	7	יהודי	הגליל העליון
18	7	יהודי	הגליל התחתון
21	9	יהודי	הוד השרון
25	7	יהודי	הערבה התיכונה
10	9	יהודי	הר אדר
29	5	יהודי	הר חברון
31	8	יהודי	הרצלייה
24	5	יהודי	זבולון
20	8	יהודי	זכרון יעקב
26	4	ערבי	זמר
33	2	ערבי	זרזיר
18	5	יהודי	חבל אילות
19	5	יהודי	חבל יבנה
29	7	יהודי	חבל מודיעין
38	6	יהודי	חדרה
27	7	יהודי	חולון
28	7	יהודי	חוף אשקלון
30	7	יהודי	חוף הכרמל
29	9	יהודי	חוף השרון

17	6	יהודי	קרני שומרון
24	5	ערבי	ראמה
23	7	יהודי	ראש העין
56	7	יהודי	ראש פינה
28	7	יהודי	ראשון לציון
34	1	ערבי	רהט
23	7	יהודי	רחובות
15	3	ערבי	ריינה
11	2	יהודי	רכסים
45	5	מעורב	רמלה
26	8	יהודי	רמת גן
21	9	יהודי	רמת השרון
24	8	יהודי	רמת ישי
39	6	יהודי	רמת נגב
20	8	יהודי	רעננה
41	3	ערבי	שבלי - אום אל-גנם
43	1	ערבי	שגב-שלום
20	6	יהודי	שדות דן
25	6	יהודי	שדות נגב
43	5	יהודי	שדרות
13	9	יהודי	שוהם
15	6	יהודי	שומרון
26	6	יהודי	שלומי
23	2	ערבי	שעב
27	7	יהודי	שער הנגב
28	5	יהודי	שפיר
38	3	ערבי	שפרעם
62	8	מעורב	תל אביב-יפו
22	9	יהודי	תל מונד
37	1	ערבי	תל שבע
83	7	יהודי	תמר

22	1	ערבי	חורה
13	5	ערבי	חורפיש
43	7	מעורב	חיפה
30	4	יהודי	חצור הגלילית
24	5	יהודי	חריש
49	4	יהודי	טבריה
59	3	ערבי	טובא-זנגרייה
43	3	ערבי	טורעאן
35	3	ערבי	טייבה
48	5	ערבי	טירה
33	5	יהודי	טירת כרמל
39	3	ערבי	טמרה
12	5	ערבי	יאנוח-ג'ת
42	2	יהודי	יבנאל
27	7	יהודי	יבנה
22	7	יהודי	יהוד-מונוסון
30	8	יהודי	יואב
27	7	יהודי	יסוד המעלה
19	3	ערבי	יפיע
18	7	יהודי	יקנעם עילית
41	4	יהודי	ירוחם
29	2	מעורב	ירושלים
25	3	ערבי	ירכא
21	3	ערבי	כאבול
16	4	ערבי	כוכב אבו אל-היג'א
21	10	יהודי	כוכב יאיר
17	1	ערבי	כסיפה
13	3	ערבי	כסרא-סמיע
24	3	ערבי	כעביה-טבאש-חג'אג'רה
34	4	ערבי	כפר ברא
15	9	יהודי	כפר ורדים
47	5	ערבי	כפר יאסיף
24	7	יהודי	כפר יונה
5	6	ערבי	כפר כמא
33	2	ערבי	כפר כנא
29	2	ערבי	כפר מנדא
26	8	יהודי	כפר סבא
39	3	ערבי	כפר קאסם
29	5	ערבי	כפר קרע
31	10	יהודי	כפר שמריהו
14	8	יהודי	כפר תבור
30	6	יהודי	כרמיאל